

ÖĞRETİM ELEMANLARININ BİLGİSAYAR PROGRAMLARINI VE İNTERNETİ BİLME VE KULLANMA AMAÇLARI (PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

Sadettin SARI

Yrd. Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, 20020 İncilipınar DENİZLİ

ssari@pamukkale.edu.tr, http://ssari.pamukkale.edu.tr

Ali Rıza ERDEM

Yrd. Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, 20020 İncilipınar DENİZLİ
arerdem@pamukkale.edu.tr, http://arerdem.pamukkale.edu.tr

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz çağ “bilgi” çağı olarak adlandırılmaktadır. Teknolojik gelişmeleri takip etmekte zorlandığımız bir dönemi yaşıyoruz. Değişimin hızı baş döndürücü, getirdiği yenilikler mucizevidir. Sir Francis Bacon bir zamanlar, "Bilginin kendisi bir güçtür" demiştir. Toplumlar sahip oldukları bilgi birikimleri kadar güçlüdür. “Bilgi” hidrojen bombasından yapay kalbe kadar değişik binlerce alanda hayatımıza girmiştir. 1980’lerin 20 megabyte’lık büyük sabit bellekleri, 1990’larda gigabyte’lık kapasitelere ulaşmıştır. İyon ışınları yoluyla micro işleme yöntemleriyle gelecek teknolojileri 21. yüzyılda her santime yaklaşık 200 terabyte’lık depolama kapasiteleri olan muazzam gelişmelere imkan hazırlamaktadır. Milli kütüphanedeki tüm bilgiler ve daha 100 katını 500 bin TL’lik bir disk alanına kaydetmek mümkün olacaktır. Dahası, organik bellekler üzerinde yapılan çalışmalar sınırsız kapasiteler yaratacaktır. Bu çağ her insana istediği miktarda bilgiyi, mikronlarla ifade edilen zaman dilimlerinde, her yerde ve her zaman erişilebilir hale getirmiştir.¹ Günümüzde bilişim ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde bilginin iletilmesi, paylaşılması ve sunumu her geçen gün büyük bir hız ve gelişmeyle devam etmektedir. Gün geçtikçe daha fazla işlem kapasitesine sahip bilgisayarlar ve artan ihtiyaçlar paralelinde çeşitli yan donanımlar üretilmektedir.² Teknolojinin iletişim ve bilişim alanının her santimi için yenilikler getirmiş olmasına rağmen toplumların belki de en hayati işlevi olan eğitim alanında kullanılmaları son derece sınırlıdır.

BİLGİSAYAR PROGRAMLARI VE İNTERNET

Üniversite öğrencileri meslek edinmek için aldıkları ön lisans, lisans düzeyinde aldıkları hizmet öncesi eğitimde bilgisayar programlarından ve internetten kullanma bilgileri düzeyinde çeşitli amaçlarla kullanılmaktadırlar. Bilgisayar programlarından en çok kullanılanı ise Microsoft Office programıdır. Bu programdaki uygulamalar şunlardır:

- ❖ Rapor veya ödev hazırlamaya yarayan kelime işlem programları (Word)
- ❖ Sunum programları yoluyla asetat yada bilgisayar yoluyla sunum hazırlanması (Power Point sunumları)
- ❖ Kayıtları düzenlemek ve saklamak için veri tabanı programlarının kullanılması (Access)
- ❖ Hesap tablolarının sayısal bilgileri tutmakta, hesaplama yapmakta veya grafik oluşturmada kullanılması (Excel)

En çok kullanılan işletim sistemi Microsoft Windows’tur. Eğitimde çeşitli amaçlarla yazılımlar kullanılmaktadır. Temel istatistik işlemleri yapabilmek için kullanılan program ise SPSS ve SAS programıdır.

İNTERNET büyüklüğü, markası, işletim sistemi, yazılımları ne olursa olsun binlerce, milyonlarca bilgisayarın ve kullanıcının bulunduğu bir “**buluşma noktası**”dır. Bu buluşma noktasına erişen her kimse istediği bilgiyi, görüntüyü veya sesi elde edebilmekte ve birbirlerine ileti veya mektup gönderebilmektedir. İnternetin sağladığı olanaklar ise şunlardır:

- ❖ WEB sayfası (www-world wide web)
- ❖ Arama motorları ile araştırma
- ❖ Elektronik posta (e-mail)
- ❖ Dosya transfer protokolü (ftp-file transfer protocol)
- ❖ Haber grupları (Netnews)
- ❖ İnternet yoluyla da etkileşimli eğitim

Gürol ve Sevinç’in Fırat Üniversitesi’nde görev yapan öğretim elemanlarının interneti kullanma düzeyleri ile görüşleri konulu araştırmasının sonuçlarına göre:³

- ❖ Öğretim elemanlarının eğitimde internetin kullanımına ilişkin görüşler olumlu bir sonucu göstermektedir.

- ❖ Öğretim elemanlarının tamamına yakını erkektir; tamamına yakınının bürosunda bilgisayar bulunmaktadır; çoğunluğunun idari görevi bulunmamaktadır; yarısına yakını öğretim üyesidir; Çoğunluğu ortalama üç yıldır internete bağlıdır; çoğunluğu günde 1-4 arası internete bağlıdır
- ❖ Öğretim elemanların çoğunluğu, sırasıyla interneti akademik araştırmalar, e-mail ve medyayı takip etmek için kullanmaktadır.
- ❖ Öğretim elemanları en çok e-mail, internetten dosya transferi ve bu dosyaları kullanmayı bilmektedir. En çok da web sayfası oluşturmayı bilmemektedirler. Bununla birlikte, öğretim elemanların bir kısmı interneti iyi kullanırken, bir kısmı da hiç bilmemektedir.
- ❖ İnternetin teknik terimlerine ilişkin olarak öğretim elemanları en çok mail, arama motorları ve download kavramlarını bilmektedirler. Bununla birlikte, öğretim elemanların bir kısmı terimleri iyi düzeyde bilirken, bir kısmı da hiç bilmemektedir.
- ❖ Öğretim elemanları en çok sohbet yapmakta uzman iken, en çok da web tasarımı konusunda eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.
- ❖ Öğretim elemanlarının çoğunluğu internetin eğitimde kullanımına ilişkin görüşlere katılım göstermişlerdir.

Problem Cümlesi

Araştırmada ele alınan problem “Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Programlarını ve İnterneti Bilme ve Kullanma Amaçları (Pamukkale Üniversitesi Örneği)” dir. Bu çerçevede ele alınan alt problemler ise şunlardır.

1. Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının
 - a. Bilgisayar programlarını bilme düzeyi
 - b. Bilgisayar programlarını kullanma amaçları
2. Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının
 - a. İnterneti bilme düzeyi
 - b. İnterneti kullanma amaçları

YÖNTEM

Bu araştırma Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının bilgisayar ve interneti kullanma düzeyleri ve amaçlarının ne olduğunu belirlemeye yönelik bir araştırma olduğu için “betimsel” bir araştırmadır. Bu araştırmada durum tespiti yapılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırma yapılan konuda evreni Pamukkale Üniversitesinde görev yapan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Evrende toplamda 31 Mart 2003 itibarıyla 1171 öğretim elemanı bulunmaktadır.

Tablo 1 Evrendekilerin Listesi

Birim	Prof	Doç.	Yrd.Doç	Öğ.Gör.	Okutman	Araş.Gör.	Uzman	TOPLAM
Fakülteler	45	63	212	103		502	8	933
Yüksekokullar	1	1	1	18				21
Meslek Yüksekokulları	2		7	53		5		67
Enstitüler						7		7
Ortak Zorunlu Dersler Birimi				7	70		25	102
TOPLAM	48	64	220	181	70	514	33	1130

Evrendekilerin tamamına erişmek mümkün olmadığından evreni temsil eden örneklem seçilerek veriler bu örneklemden toplanmıştır. Evrenden seçilen örneklem .5 manidarlık düzeyi esas alınarak seçilmiştir. Birimlerdeki öğretim elemanı sayısının %25’i random yoluyla seçilerek örnekleme alınmıştır.

Tablo 2 Örneklemelerin Listesi

Birim	Prof	Doç.	Yrd.Doç	Öğ.Gör	Okutman	Araş.Gör.	Uzman	TOPLAM
Fakülteler	16	19	63	30		115	2	245
Yüksekokullar				6		5		11
Meslek Yüksekokulları			1	16		1		18
Enstitüler						1		1
Ortak Zorunlu				2	12		5	19

Dersler Birimi								
TOPLAM	16	19	64	54	12	122	7	294

Verilerin Toplanması

Araştırmada elde edilen veriler geliştirilen anket aracılığıyla toplanmıştır. Anket ODTÜde YÖK /Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi çerçevesinde eğitim fakülteleri “Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü” ne öğretim üyesi yetiştirme amacıyla düzenlenen “Eğiticilerin Eğitimi Sertifika Programı” nda kullanılan dokümanlardan yararlanılarak geliştirilmiştir. Anket genel bilgiler hariç 4 bölümden oluşmaktadır.

Anketin Bölümleri	Soru sayısı
Bilgisayar kullanımını bilme düzeyi	25
İnternet kullanımını bilme düzeyi	11
Bilgisayar kullanma amaçları	9
İnternet kullanma amaçları	10

Anket soruları 4 seçenektir. Bilgisayar ve internet kullanımını bilme düzeyi ile ilgili anket sorularının seçenekleri şunlardır:

- ① **Aşına Değilim** - Öyle bir işlevin var olduğunu bilmiyorsunuz veya biliyor olsanız bile nasıl yapılacağı konusunda bir bilginiz yok.
- ② **Biraz Aşınayım** - Öyle bir işlevin var olduğunu biliyorsunuz, bir kaç kere yaptınız veya birisini yaparken gördünüz ve o işlevi kullanmaya ihtiyacınız olursa onu "çözebileceğiniz/yapabileceğiniz" konusunda kendinize güveniyorsunuz. Bunu yaparken "yardım" menüsüne veya sizi "yönlendirecek" birine ihtiyacınız olabilir.
- ③ **Biraz Biliyorum** - İşlev(ler)i daha önce kullandınız ve bazen hata yapmanız bile, dışarıdan yardım almadan yapabilirsiniz. Yanlış yapmanız bile, deneme-yanılma yoluyla "çözebileceğinizi/yapabileceğinizi" biliyorsunuz.
- ④ **Biliyorum** - İşlev(ler)i hiçbir sorunla karşılaşmadan çabukça yapabiliyorsunuz ve başka birine söz konusu işlevi yerine getirmede yardımcı olabilirsiniz.

Bilgisayar ve internet kullanma amaçları ile ilgili anket sorularının seçenekleri şunlardır:

- ① **Bazen:** haftada bir kereden az;
- ② **Sıklıkla:** haftada en az bir kere, ancak günlük olarak değil;
- ③ **Günlük:** günde yaklaşık bir kere;
- ④ **Günlük+:** günde bir kereden fazla.

Anket oluşturulurken uzman görüşünden yararlanılmıştır. Ayrıca pilot uygulama yapılarak anket sorularının anlaşılabilirliği istatistik olarak gözden geçirilmiştir. Örneklem grubuna uygulanan anketin SPSS ile yapılan alfa güvenilirlik düzeyi .97 dir.

Verilerin Çözümlemesi

Uygulanan anket optik okuyucu formu şeklinde düzenlenmiştir. Optik anket formları doldurulduktan sonra optik okuyucu tarafından okunmuş ve elde edilen sonuçlar SPSS programı kullanılarak çözümlenmiştir. Alt problemlere cevap aramak için

- ❖ Frekans
- ❖ Yüzde
- ❖ Aritmetik ortalama kullanılmıştır.

Çözümlemeye veriler geliştirilen yeni bir ölçekle yorumlanmıştır. Yeni ölçekle anketteki süreksiz seçenekler sürekli hale getirilmiştir. Anketteki seçenek aralık sayısı seçenek sayısına bölünmüştür.

$$3:4=0.75$$

Çıkan sayı seçeneklere ilave edilerek yeni ölçek geliştirilmiş ve sonuçlar buna göre yorumlanmıştır. Buna göre bilgisayar ve internet kullanımını bilme düzeyi ile ilgili anket sorularının sonuçları aşağıdaki gibi yorumlanmıştır.

- 1.00-1.75 Aşına Değilim**
- 1.76-2.50 Biraz Aşınayım**
- 2.51-3.25 Biraz Biliyorum**
- 3.26-4.00 Biliyorum**

Bilgisayar ve internet kullanma amaçları ile ilgili anket sorularının sonuçları aşağıdaki gibi yorumlanmıştır.

1.00-1.75 Bazen:

1.76-2.50 Sıklıkla

2.51-3.25 Günlük

3.26-4.00 Günlük+

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bulguları genel bilgiler ve araştırmada ele alınan alt problemlere göre düzenlenmiş ve yorumlanmıştır.

Genel bilgiler

Örnekleme alınan 294 deneğin 110'u kadın , 184'ü erkektir.

Tablo 3 Örneklemedekilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Kadın	110	37.4
Erkek	184	62.6
TOPLAM	294	100.0

Örnekleme alınan 294 deneğin 16'sı profesör, 19'u doçent, 64'ü yardımcı doçent, 54'ü öğretim görevlisi, 12'si okutman, 7'si uzman ve 122'si araştırma görevlisidir.

Tablo 4 Örneklemedekilerin Unvana Göre Dağılımı

Unvan	F	%
Profesör	16	5.4
Doçent	19	6.5
Yardımcı Doçent	64	21.8
Öğretim Görevlisi	54	18.4
Okutman	12	4.1
Uzman	7	2.4
Araştırma Görevlisi	122	41.5
TOPLAM	294	100.0

Örnekleme alınan 294 deneğin 251' fakültelerde, 16'sı yüksekokullarda, 10' meslek yüksekokullarında, 1'i enstitüde, 16'sı ortak zorunlu dersler biriminde görev yapmaktadır.

Tablo 5 Örneklemedekilerin Görev Yerlerine Göre Dağılımı

Görev Yeri	F	%
Fakülte	251	85.4
Yüksekokul	16	5.4
Meslek Yüksekokulu	10	3.4
Enstitü	1	.3
Ortak Zorunlu Dersler Birimi	16	5.4
TOPLAM	294	100.0

Örnekleme alınan 294 deneğin 123'ü lisans, 62'si yüksek lisans, 97 'si doktora, 11'i post-doktora mezunudur. 1'i cevap vermemiştir.

Tablo 6 Örneklemedekilerin Mezuniyetlerine Göre Dağılımı

Mezuniyet	F	%
Cevap yok	1	.3
Lisans	123	41.8
Yüksek Lisans	62	21.1
Doktora	97	33.0
Post-doktora	11	3.7
TOPLAM	294	100.0

Örnekleme alınan 294 deneğin, 4'nün bilgisayarı yok, 44'nün evde bilgisayarı var, 51'nin üniversitede sadece kendi kullanımında bilgisayarı var, 35'i üniversitede bilgisayarı ortak olarak kullanmaktadır, 1'i internet-

kafedeki bilgisayarlardan yararlanmaktadır, 84'ünün hem evde hem de üniversitede sadece kendi kullanımında bilgisayarı vardır, 64'nün hem evde hem de üniversitede ortak kullandığı bilgisayarı var, 2'si üniversitede ortak ve internet kafelerdeki bilgisayarları kullanmaktadır, 4'nün hem evde, hem üniversitede kendi kullanımında hem de üniversitede ortak kullanımında olan bilgisayarları kullanmaktadır, 1'i de hem evde, hem üniversitede ortak kullanımında hem de internet kafelerdeki bilgisayarlardan yararlanmaktadır. 4'ü cevap vermemiştir.

Tablo 7 Örneklemdekilerin Bilgisayardan Yararlanmaya Göre Dağılımı

Bilgisayar Kullanma	F	%
Cevap yok	4	1.4
Bilgisayarı kullanmıyor	4	1.4
Bilgisayarı evde kullanıyor	44	15.0
Üniversitede sadece kendi kullanımında	51	17.3
Üniversitede ortak kullanımında	35	11.9
Bilgisayarı İnternet-kafelerde kullanıyor	1	.3
Hem evde hem de üniversitede sadece kendi kullanımında	84	28.6
Hem evde hem de üniversitede ortak kullanımında	64	21.8
Üniversitedeki ortak ve internet kafelerde kullanıyor	2	.6
Hem evde, hem üniversitede kendi kullanımında hem de üniversitede ortak kullanımında	4	1.4
Hem evde, hem üniversitede ortak hem de internet kafelerde kullanıyor	1	.3
TOPLAM	294	100.0

Örneklemde alınan 294 deneğin, 9'unun bilgisayar programlarını kullanma hakkında hiçbir bilgisi yok, 225'i bilgisayar programlarını kullanabilmeyi kendi kendine öğrenmiş, 49'u bilgisayar programlarını kullanabilme konusunda temel düzeyde kurs almış, 11'i bilgisayar programlarını kullanabilme konusunda ileri düzeyde kurs almıştır.

Tablo 8 Örneklemdekilerin Bilgisayar Programlarını Kullanmayı Öğrenme Durumuna Göre Dağılımı

Bilgisayar Programlarını Kullanmayı Öğrenme Durumu	F	%
Bilgisayar programlarını kullanma hakkında hiçbir bilgisi yok	9	3.1
Bilgisayar programlarını kullanabilmeyi kendi kendine öğrenmiş	225	76.5
Bilgisayar programlarını kullanabilme konusunda temel düzeyde kurs almış	49	16.7
Bilgisayar programlarını kullanabilme konusunda ileri düzeyde kurs almış	11	3.7
TOPLAM	294	100.0

Örneklemde alınan 294 deneğin 5'i internete bağlanmamaktadır, 40'ı internete evinden , 141'i internete üniversiteden, 1'i internet kafelerden, 101'i internete hem evinden hem de üniversiteden, 5'i internete hem evinden hem üniversiteden hem de internet kafelerden, 1'i internete hem üniversiteden hem de internet kafelerden bağlanmaktadır.

Tablo 9 Örneklemdekilerin İnternete Bağlandığı Yere Göre Dağılımı

İnternete Bağlandığı Yer	F	%
Bağlanmıyor	5	1.7
Evinden bağlanıyor	40	13.6
Üniversiteden bağlanıyor	141	48.0
Kafelerden bağlanıyor	1	.3
Hem evinden hem de üniversiteden bağlanıyor	101	34.4
Hem evinden hem üniversiteden hem de internet kafelerden bağlanıyor	5	1.7
Hem üniversiteden hem de internet kafelerden bağlanıyor	1	.3
TOPLAM	294	100.0

Örneklemde alınan 294 deneğin 28'i internete 1 yıldır, 52'si 2 yıldır, 52'si 3 yıldır, 60'ı 4 yıldır, 98'si 5+ yıl internete bağlanmaktadır. 4'ü cevap vermemiştir.

Tablo 10 Örneklemdekilerin İnternete Bağlandığı Yıla Göre Dağılımı

İnternete Bağlandığı Yıl	F	%
Cevap yok	4	1.4
1 yıldır	5	1.7
2 yıldır	52	17.7
3 yıldır	52	17.7

4 yıldır	60	20.4
5+ yıldır	98	33.3
TOPLAM	294	100.0

Örnekleme alınan 294 deneginin 75'i günde ortalama internete 1 saatten az, 132'si 1-2 saat arası, 23'ü 3-4 saat arası, 40'ı 5-6 saat arası, 18'i 7 + saat bağlanmaktadır. 6'sı cevap vermemiştir.

Tablo 11 Örneklemedekilerin Günde Ortalama İnternete Bağlandığı Süreye Göre Dağılımı

İnternete Günde Ortalama Bağlandığı Süre	F	%
Cevap yok	6	2.0
1 saatten az	75	25.5
1-2 saat arası	132	44.9
3-4 saat arası	23	7.8
5-6 saat arası	40	13.6
7 + saat	18	6.1
TOPLAM	294	100.0

Alt Problemlere İlişkin Bulgular

Araştırmada ele alınan alt problemlere ilişkin bulgular ve yorumu aşağıda verilmiştir.

1. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada ele alınan birinci alt problem Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının

- Bilgisayar programlarını bilme düzeyi
- Bilgisayar programlarını kullanma amaçlarıdır.

Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yaygın olarak kullandıkları bilgisayar programlarından Microsoft Ofis (Word, Access, Excell, PowerPoint), işletim sistemleri, eğitim yazılımları ve istatistik programlarını bilme düzeylerine ilişkin bulgular tablo 12 da gösterilmiştir.

Tablo 12 Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Programlarını Bilme Düzeyleri

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı
		Aşına değilim		Biraz aşınayım		Biraz biliyor um		Biliyorum		Cevap lamayan			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	Bir doküman oluşturabilir veya açabilirim	15	5.1	30.	10.2	48	16.	20	68.4			3.47	Biliyo rum
2	Kes, kopyala, yapıştır gibi basit komutları kullanabilirim	8	2.7	15	5.1	29	9.9	24	82.3			3.71	Biliyo rum
3	Koyu, italik, altı çizgili, yazı karakteri değiştirme, yazı rengini değiştirme gibi basit formatlama işlemleri yapabilirim	9	3.1	19	6.5	26	8.8	23	80.6	3	1.0	3.68	Biliyo rum
4	Nesne ekleme, nesne boyutunu değiştirme ve nesnenin yerini değiştirme gibi biraz daha karmaşık işlemleri yapabilirim	16	5.4	29	9.9	38	12.	21	71.4	1	.3	3.50	Biliyo rum

Access

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı
		Aşına değilim		Biraz aşınayım		Biraz biliyorum		Biliyori m		Cevap lama yan			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
5	Bir veritabanı dosyası oluşturabilir veya açabilirim	40	13.	52	17.7	50	17.0	14	50.3	4	1.4	3.05	Biraz biliyo rum
6	Veritabanımda alan oluşturabilir veya varolan alanda düzeltme	47	16.	56	19.0	41	13.9	14	49.7	4	1.4	2.98	Biraz biliyo rum

	yapabilirim													
7	Veritabanına veri girebilirim	48	16.3	49	16.7	45	15.3	14	9	50.7	3	1.0	3.01	Biraz biliyorum
8	Veritabanı raporu oluşturabilirim	60	20.4	54	18.4	49	16.7	12	6	42.9	5	1.7	2.83	Biraz biliyorum

Excell

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı	
		Aşına değilim		Biraz aşınayım		Biraz biliyorum		Biliyorum		Cevaplamayan				
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
9	Bir tablo işlemci dosyasını veritabanıyla birleştirebilirim	72	24.5	50	17.0	57	19.4	11	1	37.8	4	1.4	2.71	Biraz biliyorum
10	Bir çalışma sayfası oluşturabilir veya açabilirim	25	8.5	23	7.8	42	14.3	20	2	68.7	3	.7	3.44	Biliyorum
11	Grafik eklemek veya satır yada sütunların boyutunu değiştirmek suretiyle çalışma sayfasının formatını değiştirebilirim	29	9.9	34	11.6	41	13.9	18	8	63.9	2	.7	3.32	Biliyorum
12	Formüller ve ileri seviyede düzeltme işlevlerini kullanabilirim	57	19.4	56	19.0	42	14.3	13	8	46.9	1	.3	2.89	Biraz biliyorum
13	Rapor oluşturabilir ve çıktı alabilirim	21	7.1	27	9.2	53	18.0	19	1	65.0	2	.7	3.41	Biliyorum

PowerPoint

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı	
		Aşına değilim		Biraz aşınayım		Biraz biliyorum		Biliyorum		Cevaplamayan				
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
14	Powerpoint gibi bir program kullanarak basit bir sunum hazırlayabilirim	49	16.7	43	14.6	34	11.6	16	5	56.1	3	1.0	3.08	Biraz biliyorum

İşletim Sistemleri

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı	
		Aşına değilim		Biraz aşınayım		Biraz biliyorum		Biliyorum		Cevaplamayan				
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
15	Bir işletim sistemini (Windows 95/98/XP/Mac /OS vb.) etkin bir şekilde kullanabilirim.	28	9.5	37	12.6	72	24.5	15	5	52.7	2	.7	3.21	Biraz biliyorum
16	Birden fazla işletim sistemini etkin olarak kullanabilirim	52	17.7	57	19.4	65	22.1	11	8	40.1	2	.7	2.85	Biraz biliyorum
17	iki veya daha fazla pencere veya program arasında çalışabilme gibi çoklu görevleri anlıyor ve kullanabiliyorum	35	11.9	39	13.3	52	11.7	16	4	55.8	4	1.4	3.18	Biraz biliyorum
18	Bir komutu yerine getirmek için bir, iki veya daha fazla tuşa basma gibi kısa yol tuşlarını nasıl kullanacağımızı biliyorum	29	9.9	46	15.6	76	25.9	14	3	48.6			3.13	Biraz biliyorum
19	Masaüstünü (desktop) nasıl kuracağımı ve tanımlayacağımı biliyorum	35	11.9	41	13.9	50	17.0	16	7	56.8	1	.3	3.19	Biraz biliyorum

20	Dahili faks/modem kullanmayı biliyorum	75	25.5	51	17.3	40	13.6	12	42.2	4	1.4	2.73	Biraz biliyorum
----	--	----	------	----	------	----	------	----	------	---	-----	------	-----------------

Eğitim Yazılımları

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı
		Aşına değilim		Biraz aşınayım		Biraz biliyorum		Biliyorum		Cevaplamayan			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
21	Öğretim için öğretim materyali yoluyla rehberlik eden ve yönlendiren bire-bir öğretim programları kullanabilirim	58	19.7	66	22.4	52	17.7	11	39.1	3	1.0	2.76	Biraz biliyorum
22	Öğretim için video oyunlar gibi gerçek hayatı benzeştiren benzeşim (simulasyon) programları kullanabilirim	77	26.2	62	21.1	53	18.0	10	34.0	2	.7	2.60	Biraz biliyorum
23	Öğretim için soru sorup dönüt sağlayan alıştıırma-uygulama programları kullanabilirim	80	27.2	63	21.4	46	15.6	10	34.0	5	1.7	2.57	Biraz biliyorum

İstatistik Programları

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı
		Aşına değilim		Biraz aşınayım		Biraz biliyorum		Biliyorum		Cevaplamayan			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
24	SPSS, Excel veya SAS gibi programlar kullanmak suretiyle temel istatistik uygulamaları (frekans, yüzde, t-testleri, ANOVA gibi) yapabilirim	86	29.3	70	23.8	45	15.3	91	31.0	2	.7	2.48	Biraz aşınayım
25	SPSS veya SAS gibi programlar kullanmak suretiyle çok değişkenli analiz yapabilirim	12	41.3	70	23.8	31	10.5	63	21.4	7	2.4	2.11	Biraz aşınayım

Tabloya göre Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanları

❖ Ofis programlarından Wordu **bilmekte** ve yaygın olarak kullanmaktadır. Access, Excell ve PowerPoint programlarını **biraz bilmekte** ve dışarıdan yardım almadan kullanmaktadır.

❖ İşletim sistemlerini ve eğitim yazılımlarını **biraz bilmekte** ve dışarıdan yardım almadan kullanmaktadır.

❖ İstatistik programlarına **biraz aşınadırlar** ve yardım menüsüne/kullanımda yönlendirecek birine ihtiyaç duymaktadır.

Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yaygın olarak kullandıkları bilgisayar programlarından Microsoft Ofis, işletim sistemleri ve istatistik programlarını kullanma amaçlarına ilişkin bulgular tablo 13 de gösterilmiştir.

Tablo 13 Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Programlarını Kullanma Amaçları

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı
		Bazen		Sıklıkla		Günlük		Günlük +		Cevaplamayan			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	Sunum/ gösterim (demo) yapmak	19	66.7	52	17.7	12	4.1	21	7.1	13	4.4	1.49	Bazen
2	Masaüstü yayıncılık	16	56.7	56	19.0	28	9.5	22	7.5	21	7.1	1.65	Bazen
3	Alıştıırma/uygulama	93	31.6	67	22.8	52	17.7	61	20.7	21	7.1	2.29	Sıklıkla
4	Ölçme/değerlendirme	15	51.	56	19.0	32	10.9	33	11.2	21	7.1	1.80	Sıklıkla

		2	7											
5	Bire-bir öğretim	165	56.1	64	21.8	19	6.5	22	7.5	24	8.2	1.62	Bazen	
6	Telekomünikasyon	104	35.4	69	23.5	39	13.3	64	21.8	18	6.1	2.22	Sıklıkla	
7	Web sayfası oluşturma	205	69.7	34	11.6	16	5.4	12	4.1	27	9.2	1.38	Bazen	
8	İnternet'te araştırma	31	10.5	46	15.6	52	17.7	163	55.4	2	.7	3.18	Günlük	
9	Diğer öğretimsel amaçlar	79	26.9	63	21.4	57	19.4	75	25.5	20	6.8	2.46	Sıklıkla	

Tabloya göre Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanları bilgisayar programlarını

- ❖ İnternet'te araştırma için **her gün** kullanmaktadır.
- ❖ Alıştırma/uygulama, ölçme/değerlendirme, telekomünikasyon ve diğer öğretimsel amaçlar için **haftada en az bir kere** kullanmaktadır.
- ❖ Sunum/gösterim (demo) yapmak, masaüstü yayıncılık, bire-bir öğretim, web sayfası oluşturma amaçları için **haftada bir kere bile kullanmamaktadır**.

2. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada ele alınan birinci alt problem Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının

- a. İnterneti bilme düzeyi
- b. İnterneti kullanma amaçlarıdır.

Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının interneti bilme düzeylerine ilişkin bulgular tablo 14 de gösterilmiştir.

Tablo 14 Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının İnterneti Bilme Düzeyleri

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı
		Aşına değilim		Biraz aşınayı m		Biraz biliyo rum		Biliyorum		Cevap lamayan			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
26	E-posta göndermeyi ve almayı biliyorum	5	1.7	13	4.4	21	7.1	253	86.1	2	.7	3.78	Biliyo rum
27	İnternet'ten dosya yüklemeyi ve açmayı biliyor	8	2.7	18	6.1	36	12.2	229	77.9	3	1.0	3.67	Biliyo rum
28	Dosya eklemeyi veya FTP (Dosya Transfer Protokolü) yoluyla dosya transfer etmeyi biliyorum	32	10.9	41	13.9	37	12.6	176	59.9	8	2.7	3.24	Biraz biliyo rum
29	İnternet üzerinde canlı-etkileşimli görsel veya işitsel iletişim araçlarını kullanmayı biliyorum	46	15.6	57	19.4	57	19.4	132	44.9	2	.7	2.94	Biraz biliyo rum
30	Bir internet Servis Sağlayıcının (ISP) nasıl seçildiğini biliyorum	68	23.1	48	16.3	54	18.4	118	40.1	6	2.0	2.77	Biraz biliyo rum
31	İnternete nasıl erişildiğini biliyorum	20	6.8	22	7.5	38	12.9	212	72.1	2	.7	3.51	Biliyo rum
32	Hyperlink, arama motoru, gopher ve benzeri internet araçlarının nasıl kullanıldığını biliyorum	45	15.3	34	11.6	49	16.7	163	55.4	3	1.0	3.13	Biraz biliyo rum
33	Sık kullanılanların nasıl oluşturulduğunu ve bunları kullanmayı biliyorum	28	9.5	34	11.6	41	13.9	187	63.6	4	1.4	3.33	Biliyo rum
34	Göz Gezdirici (Browser) seçeneklerinizi değiştirebilirim	68	23.1	60	20.4	46	15.6	116	39.5	4	1.4	2.72	Biraz biliyo rum

35	Görsel veya işitsel plug-in'leri yükleyip kullanabilirim	95	32.3	64	21.8	36	12.2	93	31.6	6	2.0	2.44	Biraz aşınayım
36	Dosya birleştirme, dosya transfer etme, tablo oluşturma veya düzeltme gibi ileri düzey kelime işlemci fonksiyonlarını anlayabiliyorum	59	20.1	44	15.0	46	15.6	137	46.6	8	2.7	2.91	Biraz biliyorum

Tabloya göre Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanları:

❖ E-posta göndermeyi ve almayı, İnternet'ten dosya yüklemeyi ve açmayı, İnternete nasıl erişildiğini **bilmekte** ve yaygın olarak kullanmaktadır.

❖ Dosya eklemeyi veya FTP (Dosya Transfer Protokolü) yoluyla dosya transfer etmeyi, internet üzerinde canlı-etkileşimli görsel veya işitsel iletişim araçlarını kullanmayı, Bir internet Servis Sağlayıcının (ISP) nasıl seçildiğini, internet araçlarının nasıl kullanıldığını, Göz Gezdirici (Browser) kullanmasını, dosya işlemlerini **biraz bilmekte** ve dışarıdan yardım almadan kullanmaktadır.

❖ Görsel veya işitsel plug-in'leri yükleyip kullanabilmeye **biraz aşınadır** ve yardım menüsüne/kullanımda yönlendirecek birine ihtiyaç duymaktadır.

Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının interneti kullanma amaçlarına ilişkin bulgular tablo 15 de gösterilmiştir.

Tablo 15 Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının İnterneti Kullanma Amaçları

So ru no	Anket soruları	Seçenekler										Aritmetik ortalama	Anlamı
		Bazen		Sıklıkla		Günlük		Günlük +		Cevapla mayan			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
10	İnternet'te araştırma	21	7.1	43	14.6	55	18.7	172	58.5	3	1.0	3.29	Günlük +
11	E-Posta	25	8.5	36	12.2	58	19.7	170	57.8	5	1.7	3.29	Günlük +
12	Web Sayfası yayınlama	196	66.7	35	11.9	17	5.8	16	5.4	30	10.2	1.44	Bazen
13	Çoklu ortam Oluşturma	185	62.9	40	13.6	22	7.5	19	6.5	28	9.5	1.53	Bazen
14	Sohbet	186	63.3	47	16.0	16	5.4	14	4.8	31	10.5	1.46	Bazen
15	Oyun eğlence	193	65.6	41	13.9	23	7.8	12	4.1	25	8.5	1.45	Bazen
16	Tartışmalara katılım	183	62.2	44	15.0	21	7.1	11	3.7	35	11.9	1.45	Bazen
17	Öğretim	940	32.0	59	20.1	63	21.4	58	19.7	20	6.8	2.31	Günlük
18	Medyayı izleme	574	19.4	46	15.6	88	29.9	96	32.7	7	2.4	2.77	Günlük
19	E-ticaret	209	71.1	24	8.2	15	5.1	8	2.7	38	12.9	1.30	Bazen

Tabloya göre Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanları İnterneti:

❖ İnternet'te araştırma ve E-Posta amacıyla **günde bir kereden fazla** kullanmaktadır.

❖ Öğretim ve Medyayı izleme amacıyla **her gün** kullanmaktadır.

❖ Web Sayfası yayınlama, çoklu ortam oluşturma, sohbet, oyun eğlence, tartışmalara katılım ve E-ticaret için **haftada bir kere bile kullanmamaktadır**.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçlarına göre Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanları:

1. Ofis programlarını, işletim sistemlerini ve eğitim yazılımlarını bilmekte ve kullanmaktadırlar. %76.5 'i bu programları kendi kendine öğrenmiştir.

2. İstatistik programlarına **biraz aşınadırlar** ve yardım menüsüne/kullanımda yönlendirecek birine ihtiyaç duymaktadır.

3. Bilgisayar programlarıyla İnternet’te araştırma, alıştırma/uygulama, ölçme/değerlendirme, telekomünikasyon ve diğer öğretimsel amaçlar için yaygın olarak kullanılmaktadır.
4. Bilgisayar programlarıyla sunum/gösterim (demo) yapmak, masaüstü yayıncılık, bire-bir öğretim, web sayfası oluşturma amaçları için pek kullanılmamaktadır.
5. İnternette E-posta göndermeyi ve almayı, İnternet’ten dosya yüklemeyi ve açmayı, internet araçlarının nasıl kullanıldığını bilmekte ve kullanılmaktadır.
6. İnternette görsel veya işitsel plug-in’leri yükleyip kullanabilmeye **biraz aşınadır** ve yardım menüsüne/kullanımda yönlendirecek birine ihtiyaç duymaktadır.
7. İnterneti İnternet’te araştırma ve E-Posta amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır.
8. İnterneti Web Sayfası yayınlama, çoklu ortam oluşturma, sohbet, oyun eğlence, tartışmalara katılım ve E-ticaret için pek kullanılmamaktadır.
- 9.

Araştırmanın sonuçlarına göre olası öneriler şunlar olabilir:

1. Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarına istatistik programlarını kullanabilme konusunda gerekli rehberlik ve ortam sağlanmalıdır.
2. Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının bilgisayar programlarını sunum/gösterim (demo) yapmak, masaüstü yayıncılık, bire-bir öğretim, web sayfası oluşturma amaçları için kullanmaları özendirilmelidir.

KAYNAKLAR

- ALKAN. Mustafa & Hakan TEKEDERE “Bilişim Toplumuna Doğru Bilişimci Eğitim”
http://www.ef.sakarya.edu.tr/sayfa/bildiri/sayi_3/42.doc 12.01.2003
- GÜROL, Mehmet & Tuncay SEVİNDİK “Fırat Üniversitesi Öğretim Elemanlarının İnternet Kullanım Düzeyleri Ve Görüşlerinin Belirlenmesi” http://www.ef.sakarya.edu.tr/sayfa/bildiri/sayi_3/38.doc 12.01.2003
- ŞAHİN İsmet “Bilişim Teknolojileri ve Öğretim’de Alternatif Yaklaşımlar”
http://www.ef.sakarya.edu.tr/sayfa/bildiri/sayi_3/35.doc 12.01.2003

DİP NOTLAR

- 1- İsmet ŞAHİN “Bilişim Teknolojileri ve Öğretim’de Alternatif Yaklaşımlar”
http://www.ef.sakarya.edu.tr/sayfa/bildiri/sayi_3/35.doc 12.01.2003
- 2- Mustafa ALKAN, Hakan TEKEDERE “Bilişim Toplumuna Doğru Bilişimci Eğitim”
http://www.ef.sakarya.edu.tr/sayfa/bildiri/sayi_3/42.doc 12.01.2003
- 3- Mehmet GÜROL, Tuncay SEVİNDİK “Fırat Üniversitesi Öğretim Elemanlarının İnternet Kullanım Düzeyleri Ve Görüşlerinin Belirlenmesi” http://www.ef.sakarya.edu.tr/sayfa/bildiri/sayi_3/38.doc 12.01.2003